

maa. Der er neppe noget Sted i Danmark, hvor man kan bygge en Bane saa billigt som der. Jorden er i alt Fald ikke fuld saa kostbar, som paa Sjælland og Fyen, og navnlig vil dog paa Grund af den ringe Stigning Expropriationen blive forholdsviis ringe. Selve Jordarbejderne ville blive meget forsvindende, kort sagt, det er aldeles utvivlsomt, hvad De ogsaa ville erindre, fremgik af alle de tidligere Overslag, at der neppe er noget Sted, hvor et Baneanlæg vil koste saa lidt som der, og det er dog Noget, som i en overordentlig høj Grad maa formindste Statens Risiko. Jeg tror saaledes ikke, at der i Sammenligning med den nordvestsjiællandske Bane vil være nogen Betænkelse ved her at bevilge det Samme, som Thinget der er gaaet ind paa. Jeg beklager, at jeg tidligere har været forhindret fra at conferere om denne Sag med den høitagtede Finantminister, thi jeg haaber da, at jeg skulde have bevæget ham til ikke at stille det Underændringsforslag, han har stillet om at forandre de 15 pCt. til 20 pCt. Sagen er den, at selv om den høitagtede Finantminister paa Grund af de concrete Forhold skulde være nogen Tvivl, vil han altid kunne sætte strengere Betingelser til end dem, vi have foreslaaet. Vort Forslag indeholder jo kun en Bemyndigelse til Finantministeren, og han har altsaa indenfor denne Bemyndigelse et Spillerum; det berøer paa ham, om han finder det nødvendigt at fastholde de 20 pCt. eller ikke. Jeg indrømmer, at der er visse Jernbaneforetagender, ved hvilke det er fuldkommen naturligt at forlange 20 pCt; den faldstørste Bane har saaledes langfra den Sikkerhed for Staten som andre Baner. Bliver der derimod Tale om en Bane, som har en stor, almindelig Betydning, saa er det rimeligt, at Staten paatager sig nogen Risiko; men dette større Baneanlæg vil tillige i Virkeligheden ikke indeholde en saa stor Risiko, fordi det forholdsviis er billigere at drive Banerne samlede end at drive en Stump særskilt, og det bliver dernæst jo ingenlunde en af de mindst betydende Jernveje her i Landet, der bliver tilveiebragt, naar Banen bliver ført fra Næstved med en Sidebane til Rødby. Den høitæredede Indenrigsminister anbefalede i

sin Tid at gaae ind paa Silkeborgbanen, om ikke af anden Grund saa for, at vi her i Landet kunde prøve dette lette Locomotivsystem. Det, der tilsigtes bygget paa Volland, er efter, hvad der er mig bekendt, et System, som det vistnok ogsaa vilde have fuldkommen ligesaa megen Interesse at prøve som det, den høitagtede Indenrigsminister anbefalede i Sylland, idet det nemlig, saavidt jeg veed, er det amerikanske System, hvor Banerne ere meget lette og simple, og hvor der er en Omstændighed tilføede, som navnlig i høj Grad maa interessere Landbefolkningen, at der ikke blot holdes ved Kjøbstæderne, men at der er indrettet simple Holdepladser ved de vigtigste Veie i Landet, saa at Folk der uden Holdepladser kunne gaae ind i Vognene og der faae Billet, et System, der har været overordentlig gavnligt for hele Landet, og som det kunde være af den største Interesse for Befolkningen ogsaa at prøve hos os. Jeg haaber, som sagt, at den høitagtede Finantminister ikke altsor skarpt vil fastholde sit eget Forslag, da han i ethvert Tilfælde, hvad enten hans Ændringsforslag vedtages eller ikke, ganske har den samme Bemyndigelse til at kunne negte eller gaae ind paa den Forstærkningsfond, der tilbydes; men den ærede Minister veed ligesaa godt som jeg, at hvis de 15 Procent vedtages, saa er det, saa at sige, givet, at vi faae disse Baner, saa have vi en betydelig Udvidelse af Landets Jernbanenet, men dersom de 20 Procent blive fastsatte, saa er det — for disse 100,000 Rds. Skyld — i høj Grad tvivlsomt, om Foretagendet med de forhaandenværende Midler kan bringes istand.

R. Hansen: De Medlemmer, der have tilladt sig at stille Forslaget under Nr. 2, erkjende, at det kun er undtagelsesviis, man til 3die Behandling bør opstille et Forslag, som er faldet ved 2den Behandling, og jeg skal derfor tillade mig kortelig at anføre de Grunde, som desuagtet have bevæget Forslagsstillerne til at fremkomme med dette Forslag. Det vil erindres, at der ved 2den Behandling her i Thinget i det Hele kun blev afgivet 55 Stemmer ved Afstemningen over dette Forslag, hvoraf de 30 vare imod og de 25 for Forslaget.